

STORA RÖR

HÄR LIGGER ETT STORT GRAVRÖSE FRÅN BRONSÅLDERN. DET ÄR SKADAT OCH OMPLOCKAT MEN ÄR FORTFARANDE ETT MÄKTIGT MONUMENT.

Man kan som regel avgöra en fornlämnings ålder och sammanhang utifrån dess utförande och storlek. Under bronsåldern lade man ofta gravrösen liksom här på krön i landskapet.

STORA RÖR ligger idag i skogsmark. Under bronsåldern såg landskapet annorlunda ut. Småland var då täckt av övervägande ädellövskog och tall på magrare marker. Man kan se på en kartas höjdkurvor att här var då ett typiskt utsiktssläge.

DET HÄR RÖSET är skadat genom skattgrävning i äldre tid och en stor grop syns i mittpartiet. I denna kan man skimta hällar som är rester av en ursprunglig kista. Stenkistor i stora rösen tyder på att de byggdes under äldre bronsålder. Under denna tid lade man den döde obränd i kista av trä eller sten. Under bronsålderns slutskede övergick man till att kremra de döda och lägga askan i urnor. Dessa kunde ställas i rösets yttre delar i mindre kistor. Här är dock inga sådana kända.

I JÖNKÖPINGS LÄN finns omkring 1000 stora gravrösen av det här slaget. Många påträffas i Njudung som är ett av de tre stora gamla småland. Under tidig medeltid bestod det nuvarande Småland av 12 mindre och troligen ganska självständiga hövdingadömen.

ALLMOGEN FÖRUNDRADES över röset. Genom bitter erfarenhet visste man att odlingssten var ojämn och plockad ur åkrar under svett och möda. Därför förknippades sådana här stora rösen med det övernaturliga. Från 1800-talets mitt finns en berättelse om hur man på en tiggarpojkes initiativ skulle leta efter en skatt. Här nämns stenkistan och att där skulle ha funnits svart mull. Under skattgrävning skulle man hålla tyst annars kom oknytt fram. Men som vanligt i traditioner av denna art kunde en av skattletarna inte hålla tyst och därför misslyckades de och fick springa för livet!

THERE IS A BADLY damaged stone coffin in the middle of this burial cairn, which is probably some 3500 years old. The county is known to have nearly 1000 large cairns like this one. During the Bronze Age, the landscape was covered by sparse hardwood forest and people lived off the land, perhaps with the addition of livestock.

DAS STEINGRAB ist ca. 3500 Jahre alt und in dessen Mitte befindet sich ein schwer beschädigter Steinsarg. Die Landschaft zeichnete sich während der Bronzezeit durch lichten Edellaub-wald aus und die Menschen lebten wahrscheinlich überwiegend von der Viehzucht, teilweise aber auch vom Ackerbau.

